

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ
ОСВІТИ**

Кафедра цивільно-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРИВАТНЕ ПРАВО: ПРАКТИКА ТЛУМАЧЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ

Назва освітньо-професійної програми	Право
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	перший (денна, заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
протокол від 11.07.2025 № 11

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
протокол від 19.06.2025 № 11

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право»

_____ Володимир КИЯН

Розглянуто на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
протокол від 18.06.2025 № 21.

Приватне право: практика тлумачення і застосування. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2025 рік. 27 с.

РОЗРОБНИК:

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін, кандидат юридичних наук,
доцент Бондар Олександр Сергійович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Генеральний директор ТОВ «Науково-виробниче об'єднання «Техніка 3000»», доктор юридичних наук, професор Обушенко Олександр Миколайович.
2. Перший проректор ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», кандидат юридичних наук, доцент Алфьорова Тетяна Миколаївна.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	5	5
Загальна кількість годин	150	150
Рік підготовки	1	1
Семестр	1-2	1-2
Лекції	10	10
Семінарські	20	10
Практичні	10	6
Самостійна робота	110	124
Індивідуальні завдання (курсова робота)	2 семестр – курсова за вибором здобувача	2 семестр – курсова за вибором здобувача
Підсумковий семестровий контроль	1 семестр – залік 2 семестр - екзамен	1 семестр - залік 2 семестр - екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Приватне право: практика тлумачення і застосування» є засвоєння знань, що формують правничий світогляд особистості, юридичне мислення, набуття навичок застосування теоретичних правових знань у практичних ситуаціях, що виникають у сфері приватноправових відносин. Важливою складовою вивчення дисципліни є засвоєння значення норм та інститутів приватного права, які регулюють суспільні правовідносини.

Очікувані результати навчання:

знати:

1) на понятійному рівні: предмет і систему приватного права; основні поняття та інститути; роль приватного права та його значення для сучасного юриста.

2) на фундаментальному рівні: історію розвитку приватного права; парадигму та методологію пізнання приватного права.

3) на практично-творчому рівні: методiku вирішення практичних завдань з приватного права.

ВМІТИ:

- 1) на репродуктивному рівні: відтворювати основні поняття та конструкції приватного права; вирішувати тести та виконувати індивідуальні завдання;
- 2) алгоритмічному рівні: застосовувати загальні та спеціальні алгоритми аналізу інститутів приватного права;
- 3) на евристичному рівні: аналізувати положення та інститути приватно-правових галузей права; виступати експертом та консультантом у навчанні інших;
- 4) на творчому рівні: вичерпно, логічно і творчо викладати інформацію в усній і письмовій формі; ґрунтовно висловлюватися та дискувати, пов'язуючи при цьому теоретичний матеріал з приватно-правових питань.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

ЗК2 - здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3 - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7 - здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9 - здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні компетентності:

СК1 - здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2 - здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3 - здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4 - здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5 - здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК9 - здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК11 - здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

Пререквізити: *«Римське право», «Цивільне право», «Спадкове право», «Трудове право», «Сімейне право», «Господарське право».*

Постреквізити: *«Актуальні проблеми теорії і практики правозастосування», «Актуальні проблеми охорони і захисту соціально-трудових прав», «Актуальні проблеми права соціального забезпечення», «Актуальні проблеми фінансового права».*

Програмні результати навчання:

ПРН3 – проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН10 – аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН12 – проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН13 – аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН17 – інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН18 - мати навички застосування сучасних методів та способів позасудового врегулювання конфлікту (спору).

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ТЛУМАЧЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ПРИВАТНОГО ПРАВА: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

Поняття приватного права та його загальні ознаки. Загальна характеристика, значення та способи тлумачення норм права під час воєнного стану. Тлумачення норм права за обсягом, суб'єктами та об'єктами. Функції тлумачення та акти тлумачення норм права. Поняття, ознаки та функції застосування норм права. Сутність та особливості механізму застосування норм права. Підстави та форми застосування норм права під час воєнного стану.

ТЕМА 2. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДОГОВОРІВ.

Поняття, функції цивільно-правових договорів. Зміст свободи договору під час воєнного стану. Класифікація договорів. Основний та попередній договори. Вільні та публічні договори. Ознаки публічних договорів. Взаємоузгоджені та договори приєднання. Договори за участю третіх осіб. Зміст договору. Істотні умови договору. Поняття та стадії укладення договорів. Місце та момент укладення договору. Особливості укладення деяких видів договорів (на аукціонах, біржах, тощо). Зміна та розірвання договорів під час воєнного стану.

ТЕМА 3. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНОГО ПРАВА ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ.

Поняття зобов'язального права. Поняття та види зобов'язань. Підстави виникнення зобов'язань.

Поняття і загальні умови виконання зобов'язання під час воєнного стану. Суб'єкти виконання зобов'язання. Предмет виконання зобов'язання. Спосіб, строк (термін) та місце виконання зобов'язання. Підтвердження виконання зобов'язання під час воєнного стану.

Загальні положення про способи забезпечення виконання зобов'язань, їх характерні риси. Поняття, функції, види неустойки. Характерні риси штрафу та пені. Збільшення та зменшення розміру неустойки під час воєнного стану. Поняття, порядок оформлення, строки, підстави припинення поруки. Поняття, порядок оформлення, види, строки, підстави припинення гарантії. Поняття, функції, форма завдатку. Відмінність завдатку від авансу. Поняття та правове регулювання застави під час воєнного стану. Сторони, форма, зміст договору застави. Види застави: заклад, застава товарів у обороті та переробці, застава майнових прав, застава цінних паперів, іпотека. Порядок звернення стягнення на предмет застави під час воєнного стану. Поняття та особливості притримання.

ТЕМА 4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ СІМЕЙНОГО ПРАВА. СІМЕЙНІ ПРАВОВІДНОСИНИ.

Поняття сімейного права. Предмет сімейного права. Місце сімейного права в системі права. Система сімейного права. Методи регулювання сімейних правовідносин під час воєнного стану. Принципи сімейного права. Джерела сімейного права. Внутрішнє законодавство. Декрети радянської влади з питань сім'ї та шлюбу. Кодекс про шлюб та сім'ю України. Конституція України. Міжнародні договори. Сімейний кодекс України. Закони та підзаконні нормативно-правові акти. Судова практика. Звичай. Договір. Доктрина сімейного права. Застосування аналогії закону та аналогії права при врегулюванні сімейних правовідносин. Дія сімейного законодавства у часі, просторі та за колом осіб.

Здійснення сімейних прав під час воєнного стану. Виконання сімейних обов'язків. Відповідальність у сімейному праві. Захист сімейних прав та інтересів. Способи захисту сімейних прав та інтересів у суді. Участь органу опіки та піклування у захисті сімейних прав та інтересів. Строки у сімейному праві. Виді строків у сімейному праві. Позовна давність.

ТЕМА 5. ШЛЮБ. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ШЛЮБУ.

Поняття шлюбу. Ознаки шлюбу. Право на шлюб. Умови вступу до шлюбу під час воєнного стану. Шлюбний вік. Право на шлюб. Добровільність шлюбу. Перешкоди до укладання шлюбу. Одношлюбність. Особи, які не можуть перебувати у шлюбі між собою. Державна реєстрація шлюбу. Значення державної реєстрації шлюбу. Порядок укладання шлюбу. Подання заяви для реєстрації шлюбу. Ознайомлення осіб, які подали заяву про реєстрацію шлюбу, з їхніми правами та обов'язками. Взаємна обізнаність осіб, які подали заяву про реєстрацію шлюбу, про стан здоров'я. Заручини. Реєстрація шлюбу. Час реєстрації шлюбу. Місце реєстрації шлюбу. Реєстрація шлюбу в присутності нареченої та нареченого. Право на вибір прізвища при реєстрації шлюбу. Особливості реєстрації шлюбу із засудженими, які відбувають покарання в установах виконання покарань. Реєстрація факту реєстрації шлюбу на судні. Правові наслідки шлюбу. Правозгідність шлюбу.

Підстави припинення шлюбу. Припинення шлюбу внаслідок його розірвання. Визнання розірвання шлюбу фіктивним під час воєнного стану.

Розірвання шлюбу державним органом реєстрації актів цивільного стану за заявою подружжя, яке не має дітей. Розірвання шлюбу державним органом реєстрації актів цивільного стану за заявою одного з подружжя.

Розірвання шлюбу в судовому порядку. Розірвання шлюбу за рішенням суду за спільною заявою подружжя, яке має дітей. Право на пред'явлення позову про розірвання шлюбу. Заходи суду щодо примирення подружжя. Підстави для розірвання шлюбу за позовом одного з подружжя.

ТЕМА 6. ПРАВОВИЙ СТАТУС ОКРЕМИХ ВИДІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Підприємство, види підприємств залежно від форм власності, види підприємств залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного фонду, види підприємств у залежності від кількості працюючих та обсягу валового доходу від реалізації продукції за рік, види підприємств залежно від мети їх діяльності.

Господарські товариства, акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, повні товариства, командитні товариства.

Кооперативи в Україні. Виробничий кооператив. Підприємства споживчої кооперації.

Поняття та види об'єднань підприємств. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств. Асоціація. Корпорація. Консорціум. Концерн. Холдингові компанії. Промислово-фінансові групи. Асоційовані підприємства. Холдингові компанії. Дочірні підприємства.

Підприємство як організаційна форма господарювання. Ознаки підприємства. Види та організаційні форми підприємств за господарським законодавством.

Види підприємств залежно від форм власності: приватне підприємство, підприємство, що діє на основі колективної власності (підприємство колективної власності), комунальне підприємство, державне підприємство, підприємство, засноване на змішаній формі власності (на базі об'єднання майна різних форм власності).

Види підприємств залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного фонду: унітарні та корпоративні підприємства під час воєнного стану.

ТЕМА 7. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКРУТСТВА.

Неспроможність суб'єкта підприємництва під час воєнного стану. Банкрутство. Суб'єкт банкрутства (банкрут). Кредитори неплатоспроможних боржників. Права кредиторів щодо неплатоспроможних боржників. Збори (комітет) кредиторів.

Заходи щодо запобігання банкрутству суб'єктів підприємництва. Досудова санація. Процедури, що застосовуються до неплатоспроможного боржника. Розпорядження майном боржника. Мирова угода в справі про банкрутство. Санація (відновлення платоспроможності) боржника. Ліквідація банкрута. Ліквідаційна процедура. Майнові активи неплатоспроможного боржника. Державна політика з питань банкрутства. Відповідальність за порушення законодавства про банкрутство. Фіктивне банкрутство. Приховування банкрутства. Умисне доведення до банкрутства.

ТЕМА 8. ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ, ЗМІСТУ ТА ВИДІВ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.

Особливості та зміст трудового договору під час воєнного стану. Трудова функція. Сторони трудового договору. Необхідні (обов'язкові) та факультативні умови трудового договору. Форма та строк трудового договору. Правове регулювання відносин з добору кадрів. Конкурс на заміщення вакантної посади. Загальні вимоги щодо подання документів під час укладення трудового договору. Порядок укладення трудового договору. Випробування під час прийняття на роботу. Необґрунтована відмова при прийнятті на роботу. Підстави відмови у прийнятті на роботу. Обмеження для прийому на роботу. Інструктаж працівника та визначення йому робочого місця.

ТЕМА 9. ОСОБЛИВОСТІ ЗМІНИ ЗМІСТУ ТА ПРИПИНЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.

Зміст трудового договору. Обов'язкові та факультативні умови трудового договору. Зміна змісту трудового договору під час воєнного стану. Поняття та види переведень на іншу роботу. Гарантії при переведенні. Переведення з ініціативи працівника. Переведення з ініціативи роботодавця. Постійні та тимчасові переведення. Переведення разом із підприємством. Переведення у разі простою.

Переміщення на інше робоче місце. Порядок здійснення переміщення працівника. Відмінність переміщення від переведення.

Поняття істотних умов праці. Причини зміни істотних умов праці. Правове регулювання порядку зміни істотних умов праці. Гарантії при зміні істотних умов праці. Правові наслідки зміни істотних умов праці.

ТЕМА 10. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИРІШЕННЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ (КОНФЛІКТІВ).

Поняття трудових спорів та трудових конфліктів. Види трудових спорів. Причини й обставини виникнення трудових спорів під час воєнного стану. Принципи розгляду трудових спорів. Індивідуальні трудові спори. Органи, що розглядають індивідуальні трудові спори. Комісії по трудових спорах (КТС) як органи, що розглядають трудові спори; порядок їх формування і компетенція. Компетенція судів щодо розгляду та вирішення трудових спорів. Трудові спори, що належать виключно до судовою компетенції. Юрисдикція та підсудність справ, що впливають з трудових правовідносин під час воєнного стану.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Тлумачення та застосування норм приватного права: загальні положення	1. Загальна характеристика, значення та способи тлумачення норм права. 2. Тлумачення норм права за обсягом, суб'єктами та об'єктами. 3. Функції тлумачення та акти тлумачення норм права. 4. Поняття, ознаки та функції застосування норм права. 5. Сутність та особливості механізму застосування норм права. 6. Підстави та форми застосування норм права.	2
Тема № 2. Актуальні питання цивільно-правових договорів	1. Поняття, функції і значення цивільно-правового договору. 2. Класифікація договорів. 3. Зміст договорів. 4. Укладення договорів під час воєнного стану. 5. Зміна та розірвання договору.	2
Тема № 3. Актуальні питання зобов'язального права та зобов'язань	1. Поняття, особливості та види зобов'язань. 2. Підстави виникнення зобов'язань. 3. Суб'єкти та правове регулювання зобов'язань під час воєнного стану.	2
Тема № 4. Загальні положення сімейного права. Сімейні правовідносини	1. Поняття, предмет та метод сімейного права. 2. Основні засади сімейного права. 3. Джерела та правове регулювання сімейного права.	2
Тема № 5. Шлюб. Порядок укладання та припинення шлюбу	1. Поняття шлюбу. Матеріальні та формальні умови шлюбу. 2. Порядок укладання шлюбу під час воєнного стану.	2

	3. Припинення шлюбу та його юридичні наслідки.	
Тема № 6. Правовий статус окремих видів суб'єктів господарської діяльності	1. Поняття і види юридичних осіб. 2. Поняття і види господарських товариств. 3. Поняття види та правове становище підприємств колективної власності.	2
Тема № 7. Правове регулювання банкрутства	1. Поняття банкрутства. Учасники процедури банкрутства. Арбітражний керуючий. 2. Заходи щодо запобігання банкрутства. Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство. 3. Судові процедури, які застосовуються щодо боржника. Банкрутство юридичних осіб під час воєнного стану. 4. Відновлення платоспроможності фізичної особи.	2
Тема № 8. Важливі аспекти поняття, змісту та видів трудового договору	1. Поняття трудового договору. 2. Зміст трудового договору. 3. Форма та строк трудового договору. 4. Загальний порядок укладення трудового договору під час воєнного стану. 5. Види трудового договору.	2
Тема № 9. Особливості зміни змісту та припинення трудового договору	1. Поняття та види переведень на іншу роботу під час воєнного стану. 2. Переміщення та зміна істотних умов праці під час воєнного стану. 3. Відсторонення працівника від роботи. 4. Поняття та класифікація підстав припинення трудового договору. 5. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника під час воєнного стану. 6. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця під час воєнного стану. 7. Загальний порядок припинення трудового договору.	2
Тема № 10. Актуальні питання вирішення трудових спорів (конфліктів)	1. Поняття, предмет та класифікація трудових спорів. 2. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів під час воєнного стану. 3. Поняття та види колективних трудових спорів.	2

	4. Порядок розгляду колективних трудових спорів примирними органами. 5. Участь Національної служби посередництва і примирення у вирішенні колективних трудових спорів. 6. Правове регулювання проведення страйків.	
--	---	--

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 1. Тлумачення та застосування норм приватного права: загальні положення.	2
Тема № 2. Актуальні питання цивільно-правових договорів.	2
Тема № 3. Актуальні питання зобов'язального права та зобов'язань.	2
Тема № 4. Загальні положення сімейного права. Сімейні правовідносини.	2
Тема № 5. Шлюб. Порядок укладання та припинення шлюбу.	2
Тема № 6. Правовий статус окремих видів суб'єктів господарської діяльності.	2
Тема № 7. Правове регулювання банкрутства.	2
Тема № 8. Важливі аспекти поняття, змісту та видів трудового договору.	2
Тема № 9. Особливості зміни змісту та припинення трудового договору.	2
Тема № 10. Актуальні питання вирішення трудових спорів (конфліктів).	2

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Тлумачення та застосування норм приватного права: загальні положення.	2
Тема № 2. Актуальні питання цивільно-правових договорів.	2
Тема № 3. Актуальні питання зобов'язального права та зобов'язань.	2
Тема № 4. Загальні положення сімейного права. Сімейні правовідносини.	2
Тема № 5. Шлюб. Порядок укладання та припинення шлюбу.	2
Тема № 6. Правовий статус окремих видів суб'єктів господарської діяльності.	2
Тема № 7. Правове регулювання банкрутства.	2
Тема № 8. Важливі аспекти поняття, змісту та видів трудового договору.	2

Тема № 9. Особливості зміни змісту та припинення трудового договору.	2
Тема № 10. Актуальні питання вирішення трудових спорів (конфліктів).	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Тлумачення та застосування норм приватного права: загальні положення.	8
Тема № 2. Актуальні питання цивільно-правових договорів.	8
Тема № 3. Актуальні питання зобов'язального права та зобов'язань.	8
Тема № 4. Загальні положення сімейного права. Сімейні правовідносини.	8
Тема № 5. Шлюб. Порядок укладання та припинення шлюбу.	8
Тема № 6. Правовий статус окремих видів суб'єктів господарської діяльності.	8
Тема № 7. Правове регулювання банкрутства.	8
Тема № 8. Важливі аспекти поняття, змісту та видів трудового договору.	8
Тема № 9. Особливості зміни змісту та припинення трудового договору.	8
Тема № 10. Актуальні питання вирішення трудових спорів (конфліктів).	8

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Тлумачення та застосування норм приватного права: загальні положення	1. Загальна характеристика, значення та способи тлумачення норм права. 2. Тлумачення норм права за обсягом, суб'єктами та об'єктами під час воєнного стану. 3. Функції тлумачення та акти тлумачення норм права. 4. Поняття, ознаки та функції застосування норм права під час воєнного стану. 5. Сутність та особливості механізму застосування норм права. 6. Підстави та форми застосування норм права.	2
Тема № 2. Актуальні питання цивільно-правових договорів	1. Поняття, функції і значення цивільно-правового договору. 2. Класифікація договорів. 3. Зміст договорів. 4. Укладення договорів під час воєнного стану. 5. Зміна та розірвання договору.	2
Тема № 3. Актуальні питання зобов'язального права та зобов'язань	1. Поняття, особливості та види зобов'язань. 2. Підстави виникнення зобов'язань. 3. Суб'єкти та правове регулювання зобов'язань під час воєнного стану.	2
Тема № 4. Загальні положення сімейного права. Сімейні правовідносини	1. Поняття, предмет та метод сімейного права. 2. Основні засади сімейного права. 3. Джерела та правове регулювання сімейного права під час воєнного стану.	2
Тема № 5. Шлюб. Порядок укладання та припинення шлюбу	1. Поняття шлюбу. Матеріальні та формальні умови шлюбу. 2. Порядок укладання шлюбу під час воєнного стану. 3. Припинення шлюбу та його юридичні наслідки.	2

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 1. Тлумачення та застосування норм приватного права: загальні положення.	2
Тема № 2. Актуальні питання цивільно-правових договорів.	2
Тема № 8. Важливі аспекти поняття, змісту та видів трудового договору.	2
Тема № 9. Особливості зміни змісту та припинення трудового договору.	2
Тема № 10. Актуальні питання вирішення трудових спорів (конфліктів).	2

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Тлумачення та застосування норм приватного права: загальні положення.	2
Тема № 8. Важливі аспекти поняття, змісту та видів трудового договору.	2
Тема № 9. Особливості зміни змісту та припинення трудового договору.	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Тлумачення та застосування норм приватного права: загальні положення.	12
Тема № 2. Актуальні питання цивільно-правових договорів.	12
Тема № 3. Актуальні питання зобов'язального права та зобов'язань.	12
Тема № 4. Загальні положення сімейного права. Сімейні правовідносини.	12
Тема № 5. Шлюб. Порядок укладання та припинення шлюбу.	12
Тема № 6. Правовий статус окремих видів суб'єктів господарської діяльності.	12
Тема № 7. Правове регулювання банкрутства.	12
Тема № 8. Важливі аспекти поняття, змісту та видів трудового договору.	12
Тема № 9. Особливості зміни змісту та припинення трудового договору.	12
Тема № 10. Актуальні питання вирішення трудових спорів (конфліктів).	16

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Акти тлумачення норм права та їх місце в системі правових актів.
2. Види актів застосування норм права.
3. Види актів тлумачення норм права.
4. Види тлумачення норм права за обсягом.
5. Вимоги до правильного застосування норм права під час воєнного стану.
6. Граматичний спосіб тлумачення норм права.
7. Ефективність застосування норм права.
8. Неофіційне тлумачення норм права та його види.
9. Об'єкт і предмет тлумачення норм права.
10. Ознаки правозастосовних актів.
11. Поняття застосування норм права та його ознаки.
12. Поняття та ознаки тлумачення норм права.
13. Поняття системи гарантій правильного правозастосування.
14. Поняття та види правозастосовних актів.
15. Законність правозастосовної діяльності під час воєнного стану: поняття і зміст.
16. Поняття, предмет та метод сімейного права.
17. Принципи та функції сімейного права.
18. Поняття та види джерел сімейного права.
19. Поняття та види сімейних правовідносин.
20. Суб'єкти та об'єкти сімейних правовідносин.
21. Актуальні питання здійснення сімейних прав та виконання сімейних обов'язків під час воєнного стану.
22. Міжнародні договори України в системі сімейного законодавства.
23. Звичай як джерело сімейного права в Україні.
24. Рішення Європейського суду з прав людини як джерело сімейного права.
25. Сімейний кодекс України як основне джерело сімейного законодавства України.
26. Цивільний кодекс України в системі сімейного законодавства.
27. Договір як регулятор сімейних правовідносин, переваги та межі договірного регулювання сімейних відносин під час воєнного стану.
28. Особисті та майнові сімейні правовідносини.
29. Поняття, ознаки та умови укладання шлюбу.
30. Підстави та наслідки припинення шлюбу.
31. Недійсність шлюбу. Визнання шлюбу неукладеним. Підстави, порядок, наслідки.
32. Новітні тенденції розвитку шлюбно-сімейних правовідносин під час воєнного стану.

33. Перешкоди та порядок укладання шлюбу.
34. Шлюбний договір.
35. Підстави та порядок розірвання шлюбу.
36. Підстави, порядок та наслідки встановлення режиму окремого проживання подружжя.
37. Право особистої приватної власності одного з подружжя.
38. Право спільної сумісної власності подружжя. Підстави виникнення та припинення. Порядок здійснення.
39. Правовий режим майна чоловіка та жінки, які перебувають у фактичних шлюбних відносинах.
40. Обов'язки подружжя по утриманню. Підстави, порядок виникнення та припинення.
41. Визначення юридичних осіб за Цивільним та Господарським кодексами України.
42. Підприємство: поняття, характерні ознаки.
43. Види підприємств залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного капіталу.
44. Види підприємств залежно від форм власності.
45. Державні унітарні підприємства та комунальні унітарні підприємства.
46. Господарські товариства: поняття, види та особливості правового статусу.
47. Підприємства колективної власності під час воєнного стану.
48. Особливості створення і діяльності деяких суб'єктів господарювання: біржі, торгово-промислові палати.
49. Порівняння фермерського господарства та сільськогосподарського кооперативу під час воєнного стану.
50. Кредитно-фінансові установи: банки, ломбарди, фінансові компанії.
51. Об'єднання підприємств: поняття, види.
52. Банкрутство: поняття, характерні риси, стадії.
53. Учасники справи про банкрутство.
54. Заходи щодо запобігання банкрутству боржника - юридичної особи та позасудові процедури під час воєнного стану.
55. Організація діяльності арбітражного керуючого. Відшкодування шкоди, заподіяної з вини арбітражного керуючого.
56. Особливості банкрутства юридичних осіб.
57. Порядок визнання боржника-юридичної особи банкрутом. Ліквідаційна процедура під час воєнного стану.
58. Відновлення платоспроможності фізичної особи.
59. Формування законодавства про банкрутство у країнах Європейського Союзу.
60. Юридичне забезпечення процедури банкрутства: світова практика.
61. Поняття, види суб'єктів трудового права та їх правовий статус.
62. Роботодавці та наймані працівники як суб'єкти трудового права.

63. Трудовий договір як засіб реалізації прав громадян на працю, який закріплений в Конституції України.
64. Поняття трудової функції та місця роботи за трудовим правом.
65. Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, які пов'язані з працею.
66. Недійсність умов трудового договору, які погіршують становище працівників порівняно з законодавством України про працю.
67. Загальний порядок укладення трудового договору, його оформлення під час воєнного стану.
68. Документи, що подаються при прийнятті на роботу.
69. Трудова книжка працівника.
70. Відмінність між переведенням і переміщенням під час воєнного стану.
71. Випадки відсторонення від роботи.
72. Порядок оформлення звільнення працівників і здійснення розрахунків з ними під час воєнного стану.
73. Правові наслідки незаконного звільнення.
74. Припинення трудового договору з підстав, передбачених контрактом
75. Випадки припинення трудового договору на вимогу третіх осіб
76. Припинення трудового договору у зв'язку з набранням законної сили вироком суду
77. Розірвання строкового трудового договору з ініціативи працівника під час воєнного стану
78. Відмінності припинення трудового договору за угодою сторін та розірвання трудового договору з ініціативи працівника під час воєнного стану
79. Припинення трудового договору у зв'язку з порушенням правил прийняття на роботу
80. Поняття, класифікація та причини виникнення трудових спорів.
81. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів під час воєнного стану.
82. Організація, склад і компетенція комісій по трудовим спорам.
83. Виконання рішень КТС по трудовим спорам.
84. Порядок розгляду колективних трудових спорів під час воєнного стану.
85. Правові наслідки законного і незаконного страйку.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Невисокий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.

1	Мінімальний рівень компетентностей. Студент, не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті.

Для навчальної дисципліни «Приватне право: практика тлумачення і застосування» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: екзамен, залік, стандартизовані тести, наукові статті, тези доповіді, реферати, есе, фабули практичних задач, результати виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

Бали	Вид завдання
10	Написання та публікація наукової статті у фаховому виданні (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на наукового керівника). Перед написанням статті, її тема має бути узгоджена в викладачем який у подальшому виступає науковим керівником.
5	Написання та публікація тез доповіді на конференції (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на наукового керівника). Перед написанням тези доповіді, її тема має бути узгоджена в викладачем який у подальшому виступає науковим керівником.
0-2	Підготовка мультимедійної презентації (мінімум 25 слайдів) з обраної теми (оцінюється максимум в 2 бали). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість слайдів, грамотність та правильність викладення інформації, послідовність викладення інформації, наявність висновків з розглянутих питань та теми в цілому.
0-2	Підготовка тестових питань (мінімум 25 питань, одне питання – 4 варіанти відповіді) з обраної теми (оцінюється максимум в 2 бали). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість тестових питань, грамотність та правильність написання питання та відповідей до них.
0-2	Підготовка 5 практичних задач з обраної теми (оцінюється максимум в 2 бали). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: комплексність у написанні умов задачі та поставлених до неї питань чи завдання, грамотність. Фабули задач мають ґрунтуватись на реальних судових справах взятих з реєстру судових рішень України за останні 3 роки. Фабула задачі має містити стислий опис обставин, опис та характер спірних правовідносин які виникли між сторонами та питання, відповідь на які повинні повністю розкривати зміст задачі та давати повне уявлення про правовий механізм вирішення подібних життєвих ситуацій.

Критерії оцінювання самостійної роботи (заочна форма навчання)

Бали	Вид завдання
30	Написання та публікація наукової статті у фаховому виданні (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на наукового керівника). Перед написанням статті, її тема має бути узгоджена з викладачем який у подальшому виступає науковим керівником.
15	Написання та публікація тез доповіді на конференції (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на наукового керівника). Перед написанням тези доповіді, її тема має бути узгоджена з викладачем який у подальшому виступає науковим керівником.
0-5	Підготовка мультимедійної презентації (мінімум 25 слайдів) з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість слайдів, грамотність та правильність викладення інформації, послідовність викладення інформації, наявність висновків з розглянутих питань та теми в цілому.
0-5	Підготовка тестових питань (мінімум 25 питань, одне питання – 4 варіанти відповіді) з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість тестових питань, грамотність та правильність написання питання та відповідей до них.
0-5	Підготовка 5 практичних задач з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: комплексність у написанні умов задачі та поставлених до неї питань чи завдання, грамотність. Фабули задач мають ґрунтуватись на реальних судових справах взятих з реєстру судових рішень України за останні 3 роки. Фабула задачі має містити стислий опис обставин, опис та характер спірних правовідносин які виникли між сторонами та питання, відповідь на які повинні повністю розкривати зміст задачі та давати повне уявлення про правовий механізм вирішення подібних життєвих ситуацій.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання

				більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			С	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	Д	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не несуть істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			Е	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59		Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34	не зараховано		F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к 96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
- акти міжнародного права:
 1. Загальна декларація прав людини : Декларація ООН від 10.12.1948.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
 2. Про економічні, соціальні і культурні права : Міжнародний пакт від 16.12.1966. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
 3. Про захист прав людини і основоположних свобод: Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950.
URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004
- закони:
 1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
 2. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 р. № 322–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
 3. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09.01.2025 № 4196-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>;
 4. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
 5. Кодекс України з процедур банкрутства : Кодекс України від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
 6. Сімейний кодекс України : Кодекс від 10.01.2002 р. № 2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
 7. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 р. № 2136-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>
 8. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03.03.1998 № 137/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-вр#Text>;
- підзаконні акти:
 1. Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів у Міністерстві юстиції України та скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів : Наказ Міністерства юстиції України від 12 квітня 2005 р. № 34/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0381-05>.
 2. Про затвердження форми висновку юридичної служби міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади та його територіальних органів, місцевих державних адміністрацій за результатами проведення юридичної

експертизи проекту нормативно-правового акта: Наказ Міністерства юстиції України від 6 липня 2011 р. № 1805/5. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0826-11>.

3. Загальне положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 р. № 1040. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1040-2008-%D0%BF>.

4. Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/731-92-п>.

5. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2001 р. № 376. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/376-2001-п>.

Підручники:

1. Трудове право України : підручник / С. В. Венедіктов ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : ДІА, 2024. 227 с.

2. Трудове право : навчальний посібник / О. М. Назарчук ; Київ : КНЕУ, 2025. 230 с.

3. Сімейне право України: підручник / [Боднар Т. В., Гопанчук В. С., Дзера О. В. та ін. ; за заг. ред. Т. В. Боднар, О. В. Дзери]. 2-ге вид., стер. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 519 с.

4. Дзера О.В., Боднар Т.В. Сімейне право України: підручник / О.В. Дзера, Т.В. Боднар. Суми : Юрінком Інтер, 2020. 520 с.

5. Науково-практичний коментар. Сімейний кодекс України / за заг. ред. Т. В. Боднар, О. В. Дзери. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 552 с.

6. Господарське право (Загальна частина): підручник / В.С. Щербини, В. В. Резнікової. Київ. Ліра-К, 2021. 448 с.

7. Господарське право. Особлива частина: підручник / М. С. Долинська, Г. В. Смолин, О. А. Туркот, Л. В. Хомко, Б. М. Гамалюк; за ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 536 с.

8. Цивільне право України (Частина Особлива) : підручник / Л. М. Баранова, О. О. Біляєв, В. І. Борисова та ін. ; за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2025. 592 с.

9. Договірне право України : підручник / Кириченко Віктор, Кириченко Юрій, Куракін Олександр ; Нац. ун-т «Запоріж. Політехніка». Запоріжжя : НУ «Запоріж. Політехніка», 2024. 229 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Сімейне право України : навч. посіб. / М. М. Дякович. Харків : ЕКУС, 2022. 416 с.
2. Сімейне право : навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форми навчання / О. В. Манжосова, А. І. Гнатовська, Я. С. Мошинська. Чернівці, 2021. 68 с
3. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. Одеса : НУ «ОЮА», 2021. 166 с.
4. Господарське право : навч. посібник / укл. А. А. Бутирський. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 144 с
5. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник / О. В. Кіріяк, Ю. П. Пацурківський, М. М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с
6. Чанишева Г. І. Трудове право України : навчально-методичний посібник / Г. І. Чанишева. Одеса: Фенікс, 2022. 282 с.
7. Трудове право України : навчальний посібник. Львів : «Галицька видавнича спілка», 2022. 312 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Принципи сімейного права (сутність та проблеми застосування) : монографія / Марія Менджул ; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2019. 418 с.
2. Проблеми сучасного сімейного права: моногр. / за наук. ред. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 208 с.
3. Ватрас В. А. Джерела сімейного права: проблеми теорії та практики : монографія. Хмельницький : Видавництво ТОВ «Полігра-фіст-3», 2020. 824 с.
4. Бутинська Р. Я. Правовий статус учасників колективно-трудова правовідносин: монографія. Львів: Видавництво «Растр-7», 2020. 234 с.
5. Актуальні проблеми правового регулювання випробування при прийнятті на роботу: теоретико-прикладний нарис: монографія / О. М. Ярошенко, А. М. Слюсар, А. В. Биков та ін.; за наук. ред. проф. О. М. Ярошенко. Харків. 2017. 176 с.
6. Інноваційні форми організації праці в умовах діджиталізації економіки України: теоретико-прикладний нарис: монографія / О. М. Ярошенко, О. Г. Середа, Л. Ю. Малюга, О. Є. Луценко, О. В. Таможанський. Харків : Юрайт, 2023. 240 с.
7. Ярошенко О. М. , О. Є. Луценко, Л. Ю. Малюга [та ін.] Основні напрямки європеїзації правового регулювання оплати праці в Україні : монографія. Харків : Юрайт, 2022. 296 с.
8. Лук'янчиков О. М. Правове регулювання матеріальної відповідальності роботодавця : монографія. Харків, 2019. 254 с.
9. Черкасов О. В. Проблеми єдності та диференціації відповідальності у трудовому праві України : монографія. Харків : Право, 2019. 239 с.

10. Актуальні теоретичні та практичні проблеми відшкодування моральної шкоди потерпілим працівникам від нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань : монографія / за заг. ред. О. М. Ярошенка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Юрайт, 2022. 272 с.

11. Яковлев О. А. Фундаментальні проблеми правового регулювання умов праці і встановлення гарантій для працівників : монографія. Харків : Право, 2019. 456 с.

12. Актуальні проблеми теорії трудового права та права соціального забезпечення : монографія / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України Г. І. Чанишевої ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 312 с.

13. Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Приватне право як концепт. Том. 1. Витоки. Одеса : Фенікс, 2018. 556 с.

14. Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Приватне право як концепт. Том II. Пошук парадигми (до історії питання): монографія / Є.О. Харитонов, О.І. Харитонova. Одеса: Фенікс, 2019. 614 с.

15. Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Приватне право як концепт. Том III. Концепт приватного права і рекодифікації цивільного законодавства в Україні: рефлексії фронтиру: монографія / Є.О. Харитонов, О.І. Харитонova. Одеса: Фенікс, 2019. 752 с.

16. Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Приватне право як концепт. Том V. Протистояння відкритого та закритого суспільств і приватне право. (Частина I. Приватне право у відкритому суспільстві: монографія / Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova. Одеса: Фенікс, 2022. 432 с.

17. Харитонов Є. О., Харитонova О. І. Приватне право як концепт. Том VI: Приватне право в умовах гібридної війни : монографія / Є. Харитонов, О. Харитонova. Одеса : Фенікс, 2024. 408 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua> - Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. <https://supreme.court.gov.ua/supreme/> - Верховний Суд.
4. <https://minjust.gov.ua> - Міністерство юстиції України.
5. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
6. <http://reyestr.court.gov.ua> - Єдиний державний реєстр судових рішень.

**Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін**

Володимир КИЯН

Додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

[illegible]